

427**USTAWA**

z dnia 28 czerwca 1995 r.

o zmianie ustawy — Prawo celne.

Art. 1. W ustawie z dnia 28 grudnia 1989 r. — Prawo celne (Dz. U. z 1994 r. Nr 71, poz. 312) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w ust. 2 wyrazy „art. 25 ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 26 ust. 1 i art. 30c ust. 1”;
- 2) rozdział 3 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 3

Wartość celna towarów

Art. 25. Użyte w niniejszym rozdziale określenia oznaczają:

- 1) wytworzenie — wyhodowanie, wyprodukowanie, wydobycie,
- 2) towary identyczne — towary wytworzone w tym samym kraju, będące takimi samymi pod każdym względem, włączając cechy fizyczne i renomę, jaką posiadają. Nieznaczne różnice w wyglądzie zewnętrznym nie są przeszkodą dla uznania towarów za identyczne, jeśli odpowiadają one pod innym względem niniejszej definicji,
- 3) towary podobne — towary wytworzone w tym samym kraju, które nie będąc podob-

nymi pod każdym względem, posiadają podobne cechy i skład materiałowy, co pozwala im pełnić te same funkcje i być towarami handlowo zamiennymi. Jakość towarów, znak handlowy i renoma, jaką posiadają, są czynnikami, które należy uwzględnić przy ustalaniu podobieństwa towarów,

- 4) towary tej samej jakości i rodzaju — towary zawierające się w grupie lub zakresie towarów wytwarzanych przez jedną gałąź przemysłu lub branżę przemysłową i obejmujące towary identyczne lub podobne,
- 5) osoby powiązane ze sobą — osoby są powiązane ze sobą, jeżeli:
 - a) jedna z osób jest urzędnikiem, dyrektorem lub członkiem organu zarządzającego bądź kontrolnego drugiej,
 - b) są prawnie uznanymi wspólnikami w działalności gospodarczej,
 - c) jedna z osób jest pracodawcą drugiej,
 - d) którakolwiek z osób bezpośrednio lub pośrednio dysponuje prawami głosu lub udziałem w kapitale zakładowym lub akcyjnym, wynoszącymi co najmniej 5% wszystkich praw głosu, lub co najmniej 5% kapitału zakładowego lub akcyjnego drugiej osoby,
 - e) jedna z osób bezpośrednio lub pośrednio kontroluje drugą,
 - f) dwie osoby znajdują się pod bezpośrednią lub pośrednią kontrolą trzeciej osoby,
 - g) dwie osoby wspólnie kontrolują, bezpośrednio lub pośrednio, trzecią osobę,
 - h) są spokrewnione lub powinowacane do drugiego stopnia,
 - i) jedna z nich w działalności gospodarczej jest wyłącznym dystrybutorem lub wyłącznym koncesjonariuszem drugiej osoby, jeśli odpowiada kryteriom, o których mowa w lit. a) — h),
- 6) prowizja od zakupu — opłaty poniesione przez kupującego towary na rzecz jego agenta za usługę polegającą na reprezentowaniu go przy zakupie towarów, dla których ustalana jest wartość celna.

Art. 26. 1. Wartością celną towarów jest wartość transakcyjna, to znaczy cena faktycznie zapłacona lub należna za towar sprzedany w celu przywozu na polski obszar celny, ustalana, o ile jest to konieczne, na podstawie art. 30c i 30d, pod warunkiem że:

- 1) nie istnieją ograniczenia w dysponowaniu lub użytkowaniu towarów przez kupującego inne niż ograniczenia, które:
 - a) są nakładane lub wymagane przez prawo,
 - b) ograniczają obszar geograficzny, na którym towar może być odsprzedany, lub
 - c) nie mają istotnego wpływu na wartość towaru,
- 2) sprzedaż lub cena towaru nie są uzależnione od warunków lub spełnienia

świadczeń, których wartości nie można ustalić,

- 3) jakakolwiek część dochodu z dalszej odsprzedaży, dyspozycji lub późniejszego użytkowania towarów przez nabywcę nie przypada bezpośrednio lub pośrednio sprzedającemu, chyba że zgodnie z art. 30c może zostać dokonana odpowiednia korekta,
 - 4) kupujący i sprzedający nie są ze sobą powiązani, a w wypadkach, gdy są powiązani, wartość transakcyjna może być zaakceptowana dla ustalenia wartości celnej, zgodnie z ust. 2.
2. Przy ustalaniu, czy wartość transakcyjna jest do zaakceptowania dla celów stosowania ust. 1, fakt, iż kupujący i sprzedający są ze sobą powiązani, nie stanowi sam w sobie wystarczającej podstawy do niezaakceptowania wartości transakcyjnej. Gdy okaże się to konieczne, okoliczności dotyczące sprzedaży powinny zostać zbadane, a wartość transakcyjna powinna być zaakceptowana pod warunkiem, że powiązanie nie wpłynęło na cenę. Jeżeli na podstawie informacji uzyskanych od zgłaszającego lub powziętych w inny sposób organ celny ma powody, aby uznać, iż powiązanie wpłynęło na cenę, powody takie powinny być podane zgłaszającemu i należy zapewnić możliwość ustosunkowania się do nich. Na żądanie zgłaszającego informacją o takich powodach powinna być przedstawiona w formie pisemnej.
 3. W wypadku transakcji między osobami powiązаныmi, wartość transakcyjna jest akceptowana, a wartość celna towarów ustalana jest zgodnie z ust. 1, o ile zgłaszający udowodni, że taka wartość jest zbliżona do jednej z występujących w tym samym lub zbliżonym czasie:
 - 1) wartości transakcyjnej przy sprzedaży kupującemu, w żadnym konkretnym wypadku nie powiązanemu ze sprzedającym, identycznych lub podobnych towarów wprowadzonych na polski obszar celny,
 - 2) wartości celnej identycznych lub podobnych towarów, ustalonej zgodnie z przepisami art. 30,
 - 3) wartości celnej identycznych lub podobnych towarów, ustalonej zgodnie z przepisami art. 30a.
 4. Przy zastosowaniu kryteriów, o których mowa w ust. 3, należy uwzględnić różnice w rodzajach i sposobach handlu, różnice ilościowe, koszty wymienione w art. 30c oraz koszty ponoszone przez sprzedającego przy transakcjach, w których kupującym jest osoba z nim nie powiązana, a koszty te nie występują przy transakcji pomiędzy sprzedającym a osobą z nim powiązaną.
 5. Kryteria określone w ust. 3 mogą być stosowane na wniosek zgłaszającego tylko dla celów porównawczych. Wartość celna towaru nie może być ustalona w sposób zastępczy na podstawie przepisu ust. 3.

6. Wartość transakcyjna nie może być przyjęta za wartość celną, o której mowa w ust. 1, w wypadku, gdy organ celny z uzasadnionych przyczyn zakwestionował wiarygodność i dokładność informacji lub dokumentów, służących do określenia wartości celnej, które należy dołączyć do zgłoszenia celnego, albo gdy nie zostaną one przedstawione przez zgłaszającego.
 7. Przed ustaleniem wartości celnej na podstawie art. 28—30b organ celny wyjaśni zgłaszającemu, na jego pisemny wniosek, przyczyny zastosowania przepisu ust. 6, wyznaczając termin na złożenie wyjaśnień.
 8. Ceną faktycznie zapłaconą lub należną jest całkowita płatność dokonana lub mająca zostać dokonana przez kupującego dla sprzedającego lub na korzyść sprzedającego za przywożone towary i obejmująca wszystkie płatności dokonane lub mające być dokonane jako warunek sprzedaży towarów kupującemu albo płatności dokonane lub mające być dokonane przez kupującego osobie trzeciej celem spełnienia zobowiązań sprzedającego. Płatność może zostać dokonana w formie przelewu pieniężnego lub za pomocą innych form zapłaty i może zostać dokonana bezpośrednio lub pośrednio.
 9. Podjęte przez kupującego udokumentowane działania dokonane na jego własny rachunek, inne niż te, których doliczenie przewidziane jest w art. 30c, nie są uznawane za pośrednią płatność na rzecz sprzedającego, nawet jeśli mogłyby być uznane za korzystne dla sprzedającego lub zostały podjęte na podstawie porozumienia ze sprzedającym, a ich koszt nie będzie doliczony do ceny faktycznie zapłaconej lub należnej przy ustalaniu wartości celnej przywiezionych towarów.
- Art. 27. 1. Jeżeli wartość celna nie może zostać ustalona na podstawie art. 26, ustala się ją stosując w kolejności art. 28—30a.
2. Kolejność stosowania art. 30 i 30a może zostać zmieniona na pisemny wniosek zgłaszającego.
 3. Odmowa w sprawie, o której mowa w ust. 2, wymaga formy pisemnej.
- Art. 28. 1. Jeżeli wartość celna przywiezionych towarów nie może być ustalona na podstawie przepisów art. 26, za wartość celną przyjmuje się wartość transakcyjną identycznych towarów sprzedanych i wprowadzonych na polski obszar celny w tym samym lub zbliżonym czasie co towary, dla których ustalana jest wartość celna.
2. Dla ustalenia wartości, o której mowa w ust. 1, należy stosować wartość transakcyjną identycznych towarów sprzedawanych w tym samym rodzaju i sposobie handlu i w zasadzie w tych samych ilościach co towary, dla których ustalana jest wartość celna. W wypadku gdy nie stwierdzono tego rodzaju sprzedaży, należy przyjmować wartość transakcyjną identycznych towarów sprzedawanych w innych rodzajach i sposobach handlu lub w innych ilościach, z niezbędnymi poprawkami mającymi na celu uwzględnienie różnicy w rodzajach i sposobach handlu lub ilości, pod warunkiem że tego rodzaju korekta może być dokonana na podstawie przedłożonych dowodów, określających zasadność i prawidłowość korekty, niezależnie od tego, czy taka korekta prowadzi do zwiększenia czy też zmniejszenia wartości celnej.
3. Jeżeli koszty, o których mowa w art. 30c ust. 1 pkt 5, są włączone do wartości transakcyjnej, należy uwzględnić istotne różnice w takich kosztach między towarami, dla których ustalana jest wartość celna, a towarami identycznymi, wynikające z różnic w odległościach i rodzaju transportu.
 4. Jeżeli dla celów stosowania niniejszego artykułu stwierdzono więcej niż jedną wartość transakcyjną towarów identycznych, dla ustalenia wartości celnej towarów przywożonych należy przyjmować wartość najniższą.
- Art. 29. 1. Jeżeli wartość celna przywożonych towarów nie może być ustalona na podstawie przepisów art. 26 i 28, za wartość celną przyjmuje się wartość transakcyjną podobnych towarów sprzedanych i wprowadzonych na polski obszar celny w tym samym lub zbliżonym czasie co towary, dla których ustalana jest wartość celna.
2. Przepisy art. 28 ust. 2, 3 i 4 stosuje się odpowiednio.
- Art. 30. 1. Jeżeli wartość celna przywożonych towarów nie może być ustalona na podstawie przepisów art. 26, 28 i 29, za wartość celną przyjmuje się cenę jednostkową towarów przywożonych bądź identycznych lub podobnych, sprzedanych na polskim obszarze celnym w największych zbiorczych ilościach i stanie, w jakim są towary, dla których ustalana jest wartość celna, w transakcjach sprzedaży między nie powiązаныmi ze sobą osobami, w tym samym lub zbliżonym czasie nie przekraczającym 90 dni od dnia przywozu takich towarów, pomniejszona o:
- 1) marżę zazwyczaj płaconą lub uzgodnioną do zapłacenia lub też narzut, jaki jest zazwyczaj stosowany na polskim obszarze celnym, obejmujący zyski i wydatki związane ze sprzedażą przywiezionych towarów tego samego gatunku i rodzaju,
 - 2) koszty transportu i ubezpieczenia oraz opłaty załadunkowe i manipulacyjne związane z transportem, po przywozie towarów na polski obszar celny,
 - 3) należności przywozowe lub inne opłaty pobierane na polskim obszarze celnym z tytułu przywozu lub sprzedaży towarów.
2. Jeżeli towary przywożone bądź identyczne lub podobne nie są przedmiotem sprzedaży na polskim obszarze celnym w takim samym

stanie i w tym samym lub zbliżonym czasie co towary, dla których ustalana jest wartość celna, to na wniosek zgłaszającego wartość celną ustala się na podstawie ceny jednostkowej przywiezionych towarów, po które są sprzedawane po dokonaniu ich przetworzenia, w największych zbiorczych ilościach, w transakcjach sprzedaży między nie powiązаныmi osobami, pomniejszonej o koszty przetworzenia i koszty, o których mowa w ust. 1.

3. Przepisy art. 28 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 30a. Jeżeli wartość celna przywożonych towarów nie może być ustalona na podstawie przepisów art. 26, 28, 29 i 30, za wartość celną przyjmuje się wartość kalkulowaną, która jest sumą:

- 1) kosztów lub wartości materiałów i produkcji bądź innych procesów zastosowanych przy wytworzeniu przywożonych towarów,
- 2) kwoty zysku i kosztów ogólnych równych kwocie zwyczajowo wliczonej w cenę sprzedaży towarów tego samego gatunku lub rodzaju jak te, dla których ustalana jest wartość celna, wytworzonych przez producentów w kraju wywozu w celu przywozu takich towarów na polski obszar celny,
- 3) kosztów lub wartości, o których mowa w art. 30c ust. 1 pkt 5.

Art. 30b. 1. Jeżeli wartość celna nie może być ustalona na podstawie przepisów art. 26, 28, 29, 30 i 30a, jest ona ustalana na podstawie danych dostępnych na polskim obszarze celnym, z zastosowaniem odpowiednich środków zgodnych z zasadami i ogólnymi przepisami:

- 1) artykułu VII Układu Ogólnego w sprawie Taryf Celnych i Handlu z 1994 r.,
 - 2) Porozumienia w sprawie stosowania artykułu VII Układu Ogólnego w sprawie Taryf Celnych i Handlu z 1994 r.,
 - 3) przepisów niniejszego rozdziału.
2. Wartość celna ustalana z zastosowaniem ust. 1 nie może być określana na podstawie:
- 1) ceny sprzedaży towarów na polskim obszarze celnym, wytworzonych na tym obszarze,
 - 2) systemu polegającego na przyjmowaniu, dla ustalania wartości celnej, wyższej z dwóch alternatywnych wartości,
 - 3) ceny towarów na rynku wewnętrznym kraju wywozu,
 - 4) kosztów produkcji innych niż wartość kalkulowana, która została ustalona dla identycznych lub podobnych towarów na podstawie art. 30a,
 - 5) cen, po których towary są sprzedawane w kraju wywozu z przeznaczeniem poza polski obszar celny,
 - 6) minimalnych wartości celnych,
 - 7) arbitralnych bądź nieprawdziwych wartości.

Art. 30c. 1. W celu określenia wartości celnej z zastosowaniem przepisów art. 26, do ceny faktycznie zapłaconej lub należnej za przywożone towary dodaje się:

- 1) poniesione przez kupującego, lecz nie ujęte w cenie faktycznie zapłaconej lub należnej za towary koszty:
 - a) prowizji i pośrednictwa, z wyjątkiem prowizji od zakupu,
 - b) pojemników, o ile dla potrzeb celnych są traktowane łącznie z towarem, dla którego ustalana jest wartość celna,
 - c) pakowania, zarówno w sensie materiałów, jak i robocizny,
 - 2) określoną w odpowiedniej proporcji wartość wymienionych poniżej towarów i usług, dostarczonych bezpośrednio lub pośrednio przez kupującego, bezpłatnie lub po obniżonej cenie, do użytku związanego z produkcją i sprzedażą przywożonych towarów, w zakresie, w jakim taka wartość nie została ujęta w cenie faktycznie zapłaconej lub należnej:
 - a) materiałów, komponentów, części i podobnych elementów, które stanowią część składową lub przynależność przywiezionych towarów,
 - b) narzędzi, matryc, form i podobnych elementów użytych przy produkcji przywiezionych towarów,
 - c) materiałów zużytych przy produkcji przywiezionych towarów,
 - d) prac technicznych, badawczo-rozwojowych, artystycznych i projektowych oraz planów i szkiców wykonanych poza polskim obszarem celnym i niezbędnych do produkcji przywiezionych towarów,
 - 3) honoraria, tantiemy autorskie i opłaty licencyjne dotyczące towarów, dla których ustalana jest wartość celna, które musi opłacić kupujący, zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio, jako warunek sprzedaży tych towarów, o ile koszty te nie są ujęte w cenie faktycznie zapłaconej lub należnej,
 - 4) wartość jakiegokolwiek części dochodu z tytułu dalszej odsprzedaży, dyspozycji lub wykorzystania przywiezionych towarów, która przypada bezpośrednio lub pośrednio sprzedającemu,
 - 5) koszty transportu i ubezpieczenia przywiezionych towarów oraz opłaty załadunkowe i manipulacyjne związane z ich transportem, poniesione do granicy państwa lub portu polskiego.
2. Koszty dodane do ceny faktycznie zapłaconej lub należnej powinny być doliczane z zastosowaniem przepisów niniejszego artykułu jedynie na podstawie obiektywnych i wymiernych danych.
3. Nie naruszając przepisów ust. 1 pkt 3:
- 1) opłaty za prawo do kopiowania przywiezionych towarów na polskim obszarze celnym nie są doliczane do ceny faktycznie zapłaconej lub należnej za te towary, przy ustalaniu ich wartości celnej

- 2) płatności za prawo do dystrybucji lub odsprzedaży przywożonych towarów, poniesione przez kupującego, nie są doliczane do ceny faktycznie zapłaconej lub należnej za przywiezione towary, jeżeli takie płatności nie stanowią warunku sprzedaży towarów.

Art. 30d. Nie wlicza się do wartości celnej następujących kosztów, o ile można je wyodrębnić z ceny faktycznie zapłaconej lub należnej:

- 1) kosztów transportu przywożonych towarów, poniesionych po przekroczeniu granicy państwa lub po przybyciu do portu polskiego,
- 2) należności za prace budowlane, instalacyjne, montaż, obsługę lub pomoc techniczną, wykonane po przywozie towarów takich jak: zakłady przemysłowe, maszyny lub wyposażenie,
- 3) odsetki od umowy o finansowaniu zakupu przywiezionych towarów, zawartej przez kupującego, niezależnie od tego, czy finansowanie zapewnione jest przez sprzedającego, czy też przez inną osobę, o ile umowa ta została zawarta w formie pisemnej, a kupujący będzie w stanie udowodnić, że:
 - a) towary zostały sprzedane po cenie zadeklarowanej jako faktycznie zapłaconej lub należnej,
 - b) żądane oprocentowanie nie przekracza normalnie stosowanego oprocentowania dla tego typu transakcji dokonywanych w tym czasie i w kraju, w którym dokonano operacji finansowej,
- 4) opłat za prawo do kopiowania przywiezio-

nych towarów na polskim obszarze celnym,

- 5) prowizji od zakupu,
- 6) należności przywozowych lub innych opłat pobieranych na polskim obszarze celnym z tytułu przywozu lub sprzedaży towarów.

Art. 30e. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb ustalania wartości celnej przywożonych towarów.

Art. 30f. Prezes Głównego Urzędu Cei ogłasza w formie obwieszczenia decyzje Komitetu do Spraw Wartości Celnej Światowej Organizacji Handlu (WTO) oraz wyjaśnienia Technicznego Komitetu do Spraw Wartości Celnej Światowej Organizacji Celnej (WCO) do Porozumienia w sprawie stosowania artykułu VII Układu Ogólnego w Sprawie Taryf Celnych i Handlu z 1994 r.

Art. 30g. Dla ustalania wartości celnej Prezes Głównego Urzędu Cei w porozumieniu z Ministrem Finansów określi, w drodze zarządzenia, zasady stosowania kursów waluty krajowej do walut obcych, w oparciu o tabele kursów walut obcych, międzynarodowych jednostek walutowych i jednostek rozrachunkowych, ogłaszanych przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego."

Art. 2. W sprawach wszczętych, a nie zakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*